

Ei myytävänä -kansalaisaloite eduskunnan käsittelyssä

Tavoite on yhteinen ja muutos mahdollinen

Vammaisjärjestöjen yhteisen Ei myytävänä -kansalaisaloitteen tavoitteena on lopettaa vammaisten ihmisten välttämättömän, elämänmittaisen avun ja tuen kilpailuttaminen. Aloite on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä.

Ei myytävänä -kansalaisaloite sai nimienkeruuvaiheessa taakseen kokonaisen kansanliikkeen saavuttaen huikeat 72 059 kannattajaa. Allekirjoittajat pitävät tärkeänä, että ihmisoikeudet toteutuvat Suomen hyväksymän YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan sopimuksen mukaisesti. Vammaisilla ihmisillä on oltava oikeus omien toiveidensa mukaiseen kotiin ja muuhun tarvitsemaansa tukeen ilman pelkoa kilpailutuksista ja uudelleenkilpailutuksista.

Ei myytävänä -kansalaisaloitteen tavoitteesta vallitsee vammaisjärjestöjen ja päättäjien kesken yhteisymmärrys, sillä kaikki eduskuntaryhmät ovat kannattaneet esitettyjen palveluiden kilpailuttamisen lopettamista. Kansalaisaloitteeseen sisältyvä ehdotus hankintalain soveltamisalan rajaamisesta on kuitenkin osoittautunut poliittisesti vaikeaksi toteuttaa. Vammaisjärjestöjen edustajat ja päättäjät ovat yhteistuumiin todenneet, että ongelmat ratkaistaan muulla tavoin kuin kilpailutuslainsäädäntöä muuttamalla.

Vammaisjärjestöt ovat etsineet konkreettisia keinoja ja löytäneet yhteisen ratkaisuehdotuksen. Järjestöt ehdottavat kolmea erilaista kansanedustuslaitoksen käytettävissä olevaa tapaa, jotka toteuttamalla esitettyjen vammaispalveluiden kilpailuttaminen on mahdollista lopettaa:

1. Kilpailutus on kiellettävä välttämättömään huolenpitoon liittyvissä vammaispalveluissa. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 14 §:ään kirjataan maakunnan vastuu omassa palvelustrategiassaan jättää sitovasti kilpailutukset pois vammaisten ihmisten välttämättömän huolenpidon palveluissa.
2. Eduskunta tekee kansalaisaloitteeseen liittyen lausuman, jossa todetaan, että perustuslain 19.1 §:n perusteella vammaisten ihmisten välttämättömän huolenpidon järjestämiseen liittyvät palvelut on jätettävä kilpailuttamisen ulkopuolelle.
3. Vammaisjärjestöt esittävät lisäksi konkreettisia muutoksia voimassa oleviin lakeihin: Kilpailutukset rajataan välttämättömän huolenpidon palveluista pois lainsäädännössä siten, että nykyisen vammaispalvelulain 3 §:ään, kehitysvammalain 2 §:ään ja tulkkauspalvelulain 10 §:ään tehdään rajaus vammasta johtuvan yksilöllisen tarpeen takia.

Vammaisjärjestöjen ratkaisuehdotus tukee osaltaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen uudistukseen keskeisesti sisältyvän valinnanvapauden toteutumista. Päättäjillä on nyt ainutlaatuinen tilaisuus luoda kestävä, ihmisoikeuksiin perustuva ja markkinatilanteesta riippumaton ratkaisu. Jotta kansalaisaloitteen esiin nostamat ongelmat korjaantuvat, tämä tilaisuus tulisi käyttää.

Asian korjaaminen lainsäädäntötasolla on välttämätöntä tehdä pikaisesti, jotta vammaisten ihmisten perus- ja ihmisoikeudet toteutuvat. Nykytilanne on vastoin YK:n vammaisten ihmisten oikeuksia koskevaa sopimusta, jonka noudattamiseen Suomi on sitoutunut.

Tavoite on yhteinen, ja muutokset mahdollisia. Nyt tarvitaan poliittisia päätöksiä.

www.eimyytavana.fi